

ΘΕΑΤΡΟ - ΚΡΙΤΙΚΗ

Διασκευή: Yucel Erten-Yasar
Ersoy

Σκηνοθεσία: Yasar Ersoy

Μουσική επένδυση: Acar Akalin

Χορογραφία: Osman Ates

Δραματογράφος: Alije Ummanel

Μάσκες: Erol Refikoglu

Σκηνικά: Riza Sen

Φωτισμός: Osman Alkas

Παίζουν: Erol Refikoglu, Osman

Alkas, Hakan Elmazoglu,

Osman Ates, Baris Refikoglu,

Kiyimet Karabiber,, Asu

Demircioglu, Ozggur Oktay

«Η ανεμπόδιστη κωμωδία της Ειρήνης»

> Η κωμωδία του Αριστοφάνη από το Τουρκοκυπριακό Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας

ΦΕΤΟΣ η Διεθνής Ημέρα Θεάτρου γιορτάστηκε από το Κυπριακό Τμήμα του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου με την πρόσκληση του Τουρκοκυπριακού Δημοτικού Θεάτρου Λευκωσίας να παρουσιάσει στο δικό μας Δημοτικό Θέατρο την παράσταση «Η ανεμπόδιστη κωμωδία της Ειρήνης».

Πρόσεξα ότι στα προγράμματα των παραστάσεων του Τουρκοκυπριακού Δημοτικού Θεάτρου Λευκωσίας το όνομα του συγγραφέα συνήθως δεν γράφεται δίπλα από τον τίτλο του έργου, αλλά πρώτο μεταξύ των ονομάτων των συντελεστών της παράστασης. Δεν ξέρω αν το γεγονός αυτό είναι σημαίνον, έχω όμως ήδη δημιουργήσει την εντύπωση ότι η ελευθερία με την οποία οι Τουρκοκύπριοι αναδομούν τη λογοτεχνική βάση είναι πολύ πιο προχωρημένη απ' εκείνη των ελληνοκυπριακών θιάσων. Όχι πως μελεις

αφήνουμε τον Αριστοφάνη σε χλωρό κλαρί, όμως στην παράσταση της «Ανεμπόδιστης κωμωδίας της Ειρήνης» ο σκηνοθέτης Yasar Ersoy ξεσήκωσε μια τέτοια θύελλα στο κείμενο του Αριστοφάνη, που δεν μπορώ να αποφασίσω πού να βάλω το όνομα του αρχαίου Έλληνα κωμικού.

Ο Ersoy είναι τολμηρός σκηνοθέτης, αλλά η τόλμη φαίνεται να είναι κοινό χαρακτηριστικό όσων σκηνοθετούν στο ίδιο θέατρο μαζί του. Στις δύο προηγούμενες παραγωγές ο Osman Alkas αναστάτωσε το Ζιρώντου και ο Hakan Elmazoglu τον Μπέροκφ. Οι διασκευές τους γίνονται επί σκοπού, το κύριο ζητούμενο είναι να γεφυρωθεί η απόσταση μεταξύ των θεμάτων που νοιάζουν, που καίνε το κοινό τους και το πολιτισμικό και ιδεολογικό περιβάλλον του έργου. Ο Yasar Ersoy παίρνει την ευθεία γραμμή της πλοκής της αριστοφανικής ειρήνης και φτιάχνει ένα αρκετά περί-

πλοκο σχέδιο. Ο τρόπος με τον οποίο εισάγει την κυπριακή πραγματικότητα στην παράσταση είναι οι μεγάλες προσθήκες κειμένου και σκηνικής δράσης. Π.χ., ο «χορός» από τις έξι κόρες του Τρυγαίου ρωτά τον πατέρα από ποιο αεροδρόμιο σκοπεύει να πετάξει στον Ουρανό, της Τύμπου ή της Λάρνακας, εισάγοντας στην παράσταση το θέμα της διαιρεμένης Κύπρου.

Η παράσταση διευρύνεται θεματικά και θεαματικά όταν προσθέτονται σκηνές με τους «λαούς του κόσμου» να πανηγυρίζουν και τα Ηνωμένα Έθνη να διακηρύσσουν τις θέσεις τους. Υπάρχουν επίσης σκηνές αποστασιοποίησης όταν οι ηθοποιοί, βγαίνοντας από τους ρόλους τους, απευθύνουν άμεσα το λόγο στο κοινό, μέσα από τον οποίο ο σκηνοθέτης και ο θίασος εκφράζουν πικρή αμφιβολία ανάμικτη με χλωμή ελπίδα, αν μπορεί και το δικό μας «έργο» να έχει το αίσιο τέλος του αριστοφανικού.

Η διάρκεια πολλών σκηνών του έργου είναι υπερβολική. Η γενική κλιμάκωση των δρώμενων (οι μαζικές σκηνές, οι επαναλήψεις ευρημάτων, εκφραστική υπερένταση) θα ξένιζε αν τα «μεγάλα μεγέθη» της παράστασης ήταν άδεια. Δεν είναι όμως. Στη καταδιασκευασμένη «Ειρήνη» του τουρκοκυπριακού θιάσου υπάρχει πυκνή θεατρικότητα και λαμπρές υποκριτικές εργασίες.

Ο Erol Refikoglu και ο Osman Alkas οδηγούν την παράσταση. Αδρές οι πιναλίες του πρώτου στο ρόλο του Τρυγαίου, «κέντημα» το παίξιμο του δεύτερου στο ρόλο του Δούλου. Πολύ εκφραστικός (όπως και στο «Κβετς») ο Osman Ates στο ρόλο του Ερμή. Γερές υποκριτικές μονάδες ο Baris Refikoglu και ο Hakan Elmazoglu. Ξεχωρίζουν στο χωρὸν Kiyimet Karabiber, ο Ozgur Oktay και η Asu Demircioglu.

Προσβλέπουμε στις καινούργιες συναντήσεις.

NONA ΜΟΛΕΣΚΗ